«ایران» از مسمومیت‌های اخیر مشروبات الکلی گزارش می‌دهد

نوشیدنی با طعم مـــرگ

گزارش خبری

محدثه جعفری
خبرنگار

خرداد ۱۴۰۲ به یکباره با موجی از مسمومیت‌های مصرف نوشیدنی حاوی الکل روبه‌رو شدیم به طوری که در استان البرز ۱۹۱ نفر به خاطر مزه تلخ یک نوشیدنی ممنوعه راهی مراکز درمانی شدند و ۱۷ نفر جان باختند. یک شب خوشگذرانی، یک عمر پشیمانی و درس‌هایی که هیچ وقت عبرت نمی‌شوند. این روزها دوباره برخی نقاط دومینوی مرگ و مسمومیت با مشروبات الکلی یا چشم‌ها را بر روشنایی دنیا می‌بندد یا جان شیرین آدمی را به زیر خاک می‌برد. در روزهایی که گذشت، آمار قربانیان مسمومیت با نوشیدنی‌های آغشته به متانول در چند استان همدان، گیلان و مازندران در صدر اخبار قرار گرفت به طوری که فقط در استان مازندران ۳۴۴ نفر به علت مسمومیت با الکل پذیرش و از این تعداد ۹۰ نفر دیالیز شده، ۵ نفر در ICU بستری هستند و ۴ نفر هم نابینا شدند و در این میان تعدادی هم جانشان را از دست دادند. باوجود هشدارهای مکرر مسئولان سلامت، مجریان قانون و جرم‌انگاری‌هایی که برای مصرف و فروش آن در کشور صورت گرفته است اما باز هم شاهد این دست اتفاقات ناگوار هستیم. حال سؤال اینجاست، چه اتفاقی می‌افتد که متانول را به نوشیدنی‌ها اضافه می‌کنند؟ آیا پای سودجویی و نفع اقتصادی درمیان است یا جهل و نادانی؟

همه الکل‌ها سمی هستند

دکتر فراز زندیه متخصص طب اورژانس و فوق تخصص سم‌شناسی بالینی و مسمومیت‌ها در بیمارستان لقمان حکیم در خصوص مسمومیت با مشروبات الکلی به «ایران» می‌گوید: در ابتدا بگوییم مصرف مشروبات الکلی چه خارجی و چه دست‌ساز جدای از اینکه در دین اسلام حرام اعلام شده است، در ایران برای فروش و مصرف آن مجازات‌هایی تعیین کرده‌اند، اما در علم پزشکی چه اتفاقی رخ می‌دهد که با موجی از مسمومیت‌ها در یک بازه زمانی روبه رو می‌شویم؟! همه الکل‌ها اعم از پزشکی و صنعتی سمی هستند، اما دوز سمی که در آنها وجود دارد متفاوت است به طوری که الکل اتانول که مصرف پزشکی دارد و خوراکی هم محسوب می‌شود، سم کمتری داشته و به راحتی از بدن دفع می‌شود، اما الکل متانول در بدن سمی ایجاد می‌کند که می‌تواند تا مرگ مصرف کننده آن پیش برود. الکلی که داخل مشروبات چه آنهایی که به صورت پلمب به صورت غیرقانونی وارد کشور می‌شود و چه آنهایی که زیرزمینی هستند، استفاده می‌شود و عوارض نابینایی و مرگ را در پی مصرفش دارد، الکل متانول است.

اضافه کردن الکل به مشروبات برای سود

وی توضیح می‌دهد: هیچ فروشنده یا در زبان عامیانه ساقی‌ای نمی‌خواهد جنس خطرناک به مشتری دهد و سبب مرگ افراد شود اما همیشه پای سود و درآمد بیشتر که به میان می‌آید، این اتفاق‌ها اجتناب‌ناپذیراست و افراد از روی ناآگاهی متانول را به مشروب اضافه می‌کنند. الکل اتانول و متانول هر دو در صنایع پتروشیمی تولید می‌شوند و اگر بخواهند مشروبات را بدون تلفیق الکل به مشتری بدهند، قیمت آن بیش از چیزی است که اکنون به فروش می‌رسد به همین دلیل الکل را از صنایع پتروشیمی خریداری می‌کنند و به محصولاتشان اضافه می‌کنند تا حجم مشروبات بیشتر شود و با قیمتی که به مشتری می‌دهند، مقرون به صرفه باشد. افرادی که الکل‌ها را به محصولاتشان اضافه می‌کنند، اکثراً هیچ اطلاعی ندارند که این الکل حاوی متانول است و می‌تواند گُشنده باشد. زندیه با اشاره به اینکه متانول خالص ظرف چندساعت گُشنده است، بیان می‌کند: بیشتر مشروباتی که مصرف می‌شود، متانول خالص نیست و بخشی از آن اتانول است که از بدن دفع می‌شود و بعد از آن متانول در بدن فعال می‌شود. حال فروشنده‌ها که الکل‌ها را می‌خرند، نمی‌دانند که حاوی متانول است و آن را به محصولشان اضافه می‌کنند چرا که از نظر رنگ، بو و مزه شبیه هم هستند و به هیچ عنوان قابل تفکیک نیستند.

پای فضای مجازی در تفکیک متانول از اتانول در میان است

این فوق تخصص سم‌شناسی بالینی و مسمومیت‌ها در خصوص تست‌هایی که در شبکه‌های مجازی برای تشخیص متانول از اتانول دست به دست می‌شود، هم می‌گوید: برخی در فضای مجازی راهکار برای تشخیص متانول از اتانول را ارائه می‌دهند مثلاً تست رنگ شعله و اقدامات دیگر که هیچ اعتبار علمی ندارد، زیرا تفکیک این دو نوع الکل فقط در آزمایشگاه با دستگاه خاص امکان پذیر است.

به گفته این متخصص طب اورژانس، زمانی تعداد مسمومیت‌ها بالا می‌رود و چند شهر را درگیر می‌کند که الکل حاوی متانول به مشروبات اضافه شده باشد. از آنجایی که کاربرد صنعتی اتانول و متانول یکی است، در صنایع پتروشیمی این دو را از هم تفکیک نمی‌کنند و در بسته‌بندی‌هایی که خریداری می‌شود مشخص نیست چند درصد الکل متانول و چند درصد اتانول است و به ساقی می‌گویند که الکل اتانول است و فرد بدون هیچ آگاهی الکل را به مشروباتش اضافه می‌کند چراکه غلظت اتانول و متانول در محصولات پتروشیمی مشخص نیست و یک شکل استفاده می‌شود.

زندیه با اشاره به الکل‌هایی که برای مصارف پزشکی ساخته می‌شوند، هم عنوان می‌کند: در کارخانه‌های الکل‌سازی که قرار است مصارف پزشکی داشته باشند مثل الکل‌های طبی که در بیمارستان‌ها استفاده می‌شود آنجاست که الکل متانول از محلول حذف می‌شود و غلظت اتانول روی بسته درج می‌شود، مثلاً ۹۷ درصد یا ۷۰ درصد حاوی اتانول است و مابقی بر پایه آب که این نوع الکل‌ها به دست ساقی‌های مشروبات الکلی نمی‌رسد چراکه به میزان مصرف سیستم بهداشت و درمان تولید می‌شود.

متانول گُشنده است

وی با اشاره به اینکه چند درصد مصرف مشروبات الکلی که حاوی متانول هستند، می‌تواند منجر به مسمومیت و حتی مرگ شود، می‌گوید: از آنجایی که غلظت میزان الکل در مشروبات مشخص نیست، نمی‌توان دقیق گفت در یک لیوان چند درصد متانول وجود داشته که سبب نابینایی یا از بین رفتن کبد شده است اما به طور کلی مصرف ۳۰ سی‌سی تا ۲۴۰ سی سی الکل متانول خالص می‌تواند سبب بیماری و مرگ شود ولی در مورد متانول خالص این که هیچ کدام از مشروبات، متانول خالص نیست و متانولی است که با اتانول مخلوط شده است. اما نکته‌ای که مصرف‌کنندگان باید بدانند آن است که اتانول زودتر در بدن متابولیزه می‌شود و از طریق آنزیم‌های کبدی حدود ۱۲ساعت بعد از مصرف دفع می‌شود و بعد از آن متانول در بدن شروع به فعالیت و ایجاد علائم مسمومیت می‌کند.

زمان بروز علائم مسمومیت

فوق تخصص سم شناسی بالینی و مسمومیت‌ها با اشاره به اینکه علائم مصرف مشروبات سمی بلافاصله در بدن ایجاد نمی‌شود، می‌گوید: همه الکل‌ها در بدن حالت مستی دارند حتی الکل‌های سمی مثل متانول هم ایجاد علائم مستی را دارد اما اگر ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد از مصرف علائمی همچون تاری یا برفکی شدن دید، حالت تهوع و استفراغ، سرگیجه، بی‌حالی و کاهش فشارخون داشتند باید بلافاصله به بیمارستان مراجعه کنند.

عوارض الکل‌های سمی همیشگی است

زندیه می‌افزاید: اگر فرد بموقع به مراکز درمانی مراجعه کند، می‌توان از ایجاد عوارض بیشتر مسمومیت جلوگیری کرد اما اگر علائم را سرسری گرفته و درمان نشود، اختلال بینایی و در پی آن مرگ است و اگر در بدن فرد عوارض ایجاد شود مثلاً فرد دچار اختلال بینایی یا نابینایی شود، دیگر درمان نمی‌شود به طوری که عوارض الکل‌های سمی همیشگی است.

۹۷
درصد

در کارخانه الکل‌سازی، الکل‌های پزشکی ۹۷درصد یا ۷۰ درصد حاوی اتانول و مابقی بر پایه آب است

مدیرکل معاونت پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه عنوان کرد

سایه سنگین مجازات بر سر ساقیان مرگ

گزارش خبری

سمیه افشین‌فر
خبرنگار

یکی دو سالی است که هرازچند گاهی ناقوس مرگ و مسمومیت برای مصرف‌کنندگان مشروبات الکلی به صدا در می‌آید و خبرهای پیرامون آن تیتر پرماجرای رسانه‌ها می‌شود و افکار عمومی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. خرداد ماه سال گذشته نیز بلافاصله بعد از مسمومیت و مرگ چند نفر به خاطر استفاده از مشروبات الکلی در استان البرز، رئیس قوه قضائیه در جلسه شورای عالی مسئولان قضایی با اشاره به اتفاق رخ داده و فوت، معلولیت، نابینایی و مسمومیت تعدادی از افراد به واسطه مصرف مُسکر مسموم، گفته بود: «اولاً اصل شرب مُسکر، حرام است و کسانی که مُسکر مصرف می‌کنند مرتکب فعل حرام می‌شوند، بنابراین نباید از این موضوع غفلت کرد، اما در این قضیه، بحث فروش الکل‌های صنعتی و سهمیه‌ای در بازار آزاد و ادغام این الکل‌ها با محلول‌های دیگر و توزیع آنها مطرح است؛ از این‌رو دستگاه‌های انتظامی، اطلاعاتی و امنیتی باید بررسی‌ها و پیگیری‌های لازم را در خصوص افرادی که مبادرت به این کار می‌کنند، به عمل آورند.» هرچند همان طور که ذکر شد بر اساس قوانین دینی و مذهبی ما، مصرف و تهیه و توزیع هرگونه مشروب الکلی حرام است و در کشور هم قوانینی پیرامون این موضوع وجود دارد، اما چرا با وجود همه قوانین و توصیه‌ها و تأکیدها، باز هم شاهد خبرهایی از این دست هستیم.

قوانین به اندازه کافی وجود دارد

در همین رابطه، محمدرضا قنبری مستشار قضایی و مدیرکل برنامه‌ریزی و مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه در گفت‌وگو با «ایران» با اشاره به اینکه در فصل بیست و هشتم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) در حقوق ایران، تحت عنوان تجاهر به استعمال مشروبات الکلی و قماربازی و ولگردی، جرم و مجازات خرید و فروش مشروبات الکلی بیان شده است، گفت: رکن قانونی این جرم ماده ۷۰۲ قانون مجازات اسلامی است. به موجب ماده مذکور ساختن، خرید، فروش، حمل، نگهداری و در اختیار دیگران قرار دادن مشروبات الکلی جرم است. این مستشار قضایی با بیان اینکه در زمینه مجازات، قوانین به اندازه کافی وجود دارد، افزود: «از این جهت مشکلی نداریم چرا که در مورد مصرف، خرید و فروش، تهیه و توزیع و نگهداری مشروبات الکلی قوانین کافی هست، حتی در قانون عبارت جالبی داریم که نوشته «حتی برای در اختیار دیگران قرار دادن» یعنی حتی بدون فروش، دادن آن به فرد دیگر نیز مجازاتی از قبیل حبس، حد و جریمه نقدی دارد یا اگر در خودرو کشف شود، خودرو به نفع دولت ضبط می‌شود و اگر خودرو برای خود فرد نباشد باید معادل قیمت خودرو جریمه پرداخت کند. همه این موارد فقط مجازات مشروبات الکلی است، صرفنظر از اینکه تقلبی باشد یا نباشد.»

جنایتی علیه تمامیت جسمانی

مدیرکل برنامه‌ریزی و مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم در ادامه به مسئولیت کیفری فروشنده در صورت مرگ مصرف کننده مشروبات الکلی مسموم اشاره کرد و گفت: «ماده ۲۸۶ قانون مجازات می‌گوید هر کسی به طور گسترده مرتکب جنایت علیه تمامیت جسمانی افراد و موجب پخش مواد سمی و میکروبی و خطرناک به گونه‌ای که موج ناامنی یا اخلال در نظم کشور یا خسارت عمده داشته باشد، این فرد مفسد فی‌الارض شناخته می‌شود و مجازات آن هم اعدام است. بنابراین افرادی که این اقدام را به طور گسترده انجام می‌دهند، جنایت علیه تمامیت جسمانی افراد را مرتکب می‌شوند و قانونگذار برای آن مجازات مرگ را پیش‌بینی کرده است. از طرفی دیگر وقتی فردی مشروب تقلبی را به فرد دیگری می‌دهد و بر اثر مصرف آن یکی می‌میرد، اتهام قتل عمد متوجه اوست.» وی در ادامه با بیان اینکه مطابق با ماده ۷۰۳ قانون مجازات اسلامی وارد ساختن مشروبات الکلی به کشور نیز مورد جرم‌انگاری قرار گرفته است، افزود: علاوه بر جرایم مذکور هر کس محلی را برای مصرف مشروبات الکلی دایر کند، یا مردم را به آنجا دعوت نماید نیز مجرم است. در شرع و دین اسلام استفاده اشخاص از مشروبات الکلی از اعمال حرام محسوب می‌شود و موجب اجرای حد شرعی برای استفاده کنندگان است. بر اساس ماده ۲۶۴ قانون مجازات اسلامی، همچنین میزان درصد الکل و نوع و قابلیت سکرآور بودن در بین مشروبات الکلی از نظر قانونی هیچ تفاوتی ندارد و خرید و فروش، تولید و مصرف و استفاده از آن منجر به مجازات اجرای حد شرعی می‌شود.

وقتی هر دو طرف مجرمند

این مستشار قضایی در پاسخ به این سؤال که با وجود این مجازات‌های سنگین چرا جرم تکرار می‌شود، گفت: به نظرم کسانی که مشروبات الکلی بخصوص انواع تقلبی آن را می‌فروشند برای رسیدن به سود بیشتر چشمانشان را روی قوانین می‌بندند. قنبری تأکید کرد: البته شاید خیالشان راحت است که چون خود مصرف کننده هم مجرم است، از آنها شکایتی نخواهد کرد مثل فردی که مواد مخدر می‌خرد و سرش کلاه می‌گذارند اما چون فروشنده می‌داند خریدار خودش مجرم است، بنابراین می‌تواند به راحتی او را فریب دهد و او هم نمی‌تواند شکایتی کند. در بسیاری از موارد که هر دو طرف مجرم هستند شکایتی وجود ندارد و پیگیری هم نمی‌شود.

نیازمند فرهنگ‌سازی هستیم

به اعتقاد مدیرکل برنامه‌ریزی و مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه «ما باید به این سمت برویم که اولاً موارد قانونی را به اطلاع عموم مردم برسانیم و دوم اینکه هم در حوزه تقاضاکنندگان و هم در حوزه عرضه‌کنندگان نیازمند فرهنگ‌سازی و کارهای فرهنگی هستیم، وگرنه قوانین کافی است و احتمالاً بسیاری از افراد از آنها بی‌اطلاع هستند.

همزمان با فرارسیدن هفته نیروی انتظامی و با حضور مدیرعامل پتروشیمی شهید تندگویان

آیین افتتاح کلانتری ۱۴ شهرستان بندرماهشهر در شهرک طالقانی برگزار شد

بنگاه

پتروشیمی شهید تندگویان در راستای مسئولیت‌های اجتماعی گامی استوار برداشت.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل پتروشیمی شهید تندگویان، کلانتری ۱۴ شهرستان بندرماهشهر در شهرک طالقانی در زمینی به مساحت ۳۷۵۲ مترمربع و با اعتباری بالغ بر ۳۰۰ میلیارد ریال ساخته شد که حدود ۵۰ درصد از اعتبار مورد نیاز آن از سوی شرکت پتروشیمی شهید تندگویان و در راستای مسئولیت‌های اجتماعی تأمین شده است. فرمانده انتظامی استان خوزستان و مدیرکل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، فرمانده منطقه سوم نیروی دریایی سپاه، فرماندار، امام جمعه، دادستان، فرمانده انتظامی و فرمانده ناحیه مقاومت بسیج شهرستان بندرماهشهر و مدیرعامل شرکت عملیات غیرصنعتی و خدمات صنایع پتروشیمی نیز در این مراسم حضور داشتند.

همچنین این آیین با گرامیداشت یاد و خاطره شهدای مقاومت بویژه شهید سید حسن نصرالله برگزار شد. در ابتدای این مراسم سید رضا قاسمی‌شهری، مدیرعامل پتروشیمی شهید تندگویان با تبریک هفته نیروی انتظامی و اشاره به نامگذاری امسال به نام وفاق و پلیس اظهار داشت: کمک و همیاری به نیروی انتظامی در حفظ امنیت مردم منطقه وظیفه ماست.

وی ادامه داد: کلانتری سابق شهرک طالقانی جانمایی مناسبی نداشت و ساخت کلانتری ۱۴ مدت‌ها بر زمین مانده بود. با کمک خداوند و در راستای مسئولیت‌های اجتماعی که وظیفه ماست، گام برداشتیم و امروز خوشحالیم این مهم به سرانجام رسیده است.

فریدون بندری، فرماندار شهرستان بندرماهشهر نیز با تقدیر از مسئولیت‌پذیری شرکت‌های پتروشیمی منطقه بخصوص پتروشیمی شهید تندگویان در قبال موضوعات منطقه گفت: ساخت کلانتری ۱۴ مدت‌ها بر زمین مانده بود و کلانتری سابق شهرک طالقانی نیز جانمایی مناسبی نداشت و لازم بود هر چه سریع‌تر پروژه ساختمان جدید آغاز شود که به لطف خدا و حمایت‌های پتروشیمی شهید تندگویان ساخت آن نهایی شد.

همچنین سردار حاجتی، معاون مدیرکل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، فرمانده منطقه سوم نیروی دریایی سپاه، امام جمعه و فرمانده انتظامی بندرماهشهر با تبریک فرارسیدن هفته نیروی انتظامی از حمایت مالی شرکت پتروشیمی شهید تندگویان در تأمین تجهیزات مورد نیاز نیروهای نظامی و انتظامی تقدیر کردند. در پایان، میرفیضی، فرمانده انتظامی استان خوزستان نیز با تقدیر از اقدامات صورت گرفته در راستای تأمین تجهیزات مورد نیاز نیروی انتظامی اظهار داشت: تولید امنیت چندوجهی است و هر فرد باید نقش خود را ایفا کند. معتقدیم پلیس باید به سوی هوشمندسازی حرکت کرده و با اقدامات پیش‌دستانه از وقوع جرم جلوگیری کند.

شایان ذکر است؛ پتروشیمی شهید تندگویان همیشه در مسئولیت‌های اجتماعی در منطقه پیشقدم بوده و از کارهایی که پیش از این نیز انجام شده می‌توان به ارسال کولر به زندان ماهشهر، بازسازی منازل، تعمیر و تهیه وسایل سرمایشی و گرمایشی، توزیع مواد غذایی در قالب گروه جهادی شرکت، برگزاری برنامه ویزیت و داروی رایگان در مناطق محروم و ساخت پل روی کانال فاضلاب شهرک طالقانی اشاره کرد.